

Zasiłek po pracy za granicą

Rafał Kmak Data publikacji: 11.09.2018 Data modyfikacji: 11.09.2018

Osoba, która straciła pracę na terenie Unii Europejskiej, Islandii, Liechtensteinu, Norwegii i Szwajcarii ma możliwość uzyskania zasiłku dla bezrobotnych w państwie ostatniego zatrudnienia na warunkach obowiązujących i w wysokości zasiłku wypłacanego w tym państwie.

Od wymienionej wyżej głównej zasady istnieje jednak wyjątek. Jeżeli osoba nie spełniła warunków do otrzymania zasiłku w kraju, w którym ostatnio pracowała i powróciła do Polski, prawo do zasiłku dla bezrobotnych z zaliczeniem okresów pracy z zagranicy będzie ustalane na podstawie polskiego ustawodawstwa w przypadku, gdy:

- Ostatni okres zatrudnienia i ubezpieczenia był spełniony na terenie Polski;
- Ostatni okres zatrudnienia i ubezpieczenia nie był spełniony w Polsce, ale według kryteriów określonych w art. 11 rozporządzenia 987/2009 – osoba jest pracownikiem powracającym i podczas ostatniej pracy za granicą posiadała miejsce zamieszkania w Polsce. Przy ustalaniu, czy dana osoba może być uznana za pracownika powracającego, należy ustalić, gdzie znajduje się jej ośrodek interesów życiowych. W tym celu bierze się pod uwagę długość oraz ciągłość okresu pobytu na terytorium zainteresowanych państw członkowskich, a także sytuację danej osoby, w tym: charakter i specyfikę wykonywanej pracy, w szczególności miejsce, w którym ta praca jest zazwyczaj wykonywana, jej stały charakter oraz czas trwania każdej umowy o pracę; jej sytuację rodzinną oraz więzi rodzinne; prowadzenie jakiejkolwiek działalności o charakterze niezarobkowym; jej sytuację mieszkaniową, zwłaszcza informację, czy sytuacja ta ma charakter stały; państwo członkowskie, w którym osoba uważana jest za mającą miejsce zamieszkania dla celów podatkowych. Jednocześnie należy zaznaczyć, że miejsce zamieszkania nie jest równoznaczne z miejscem stałego zameldowania.

Dotyczy to również pracowników przygranicznych, czyli osoby pracujące na terytorium jednego państwa i zamieszkujące na terytorium innego państwa, do którego powracają każdego dnia lub przynajmniej raz w tygodniu

W takim przypadku:

- Należy zarejestrować się w powiatowym urzędzie pracy właściwym ze względu na miejsce zameldowania stałego lub czasowego, jako osoba bezrobotna.
- Wypełnić wniosek wraz z informacją o przebiegu ubezpieczenia w celu ustalenia prawa do zasiłku z tytułu bezrobocia po pracy za granicą wraz załącznikami.

Uwaga!

Zgodnie z art. 71 ust. 6 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20.04.2004 r. za dzień udokumentowania okresu uprawniającego do zasiłku należy uznać:

- Dzień złożenia przez bezrobotnego tzw. dokumentu przenośnego U1
- Złożenie jakiejkolwiek dokumentacji przez bezrobotnego, na podstawie której zagraniczna instytucja właściwa potwierdziła okresy zatrudnienia i ubezpieczenia.

Zgodnie z art. 41 Kodeksu Postępowania Administracyjnego w toku postępowania strony oraz ich przedstawiciele i pełnomocnicy mają obowiązek zawiadomić organ administracji publicznej o każdej zmianie swego adresu a w razie zaniedbania tego obowiązku - doręczenie pisma pod dotychczasowy adres ma skutek prawny.

Warto wiedzieć

Jeśli pracowaliśmy w jednym z krajów UE lub EOG i nie mamy formularza U1, potwierdzenie okresu ubezpieczenia uzyska za nas wojewódzki urząd pracy po dostarczeniu wymaganych dokumentów tj. dokumentacji dotycząca zatrudnienia za granicą oraz informacje o odprowadzanych składkach (umowa o pracę, świadectwo pracy, rozliczenia podatkowe). Przedłuży to jednak procedurę, gdyż zasiłek dla bezrobotnych będzie przyznany dopiero od dnia pełnego udokumentowania prawa, tzn. od dnia złożenia kompletu dokumentów, w tym potwierdzenia okresu pracy za granicą, który będzie musiała na prośbę wojewódzkiego urzędu pracy przysłać do Polski właściwa instytucja zagraniczna.

Warto wiedzieć

Sposób rozwiązania umowy o pracę z zagranicznym pracodawcą ma wpływ na okres pobierania zasiłku oraz datę przyznania prawa do zasiłku.

Jeżeli samemu zrezygnuje się z pracy za granicą, to po powrocie do Polski nie utraci się prawa do zasiłku (o ile zostanie się uznanym za pracownika powracającego), ale nastąpi karencja w wypłacie zasiłku wynosząca 90 dni od dnia rejestracji w powiatowym urzędzie pracy. Zasiłek zatem będzie wypłacony dopiero po 90 dniach od dnia zarejestrowania się w PUP, a okres jego otrzymywania będzie skrócony o te 90 dni.

Transfer zasiłku z zagranicy do Polski

Osoba bezrobotna z prawem do zasiłku nabytym w kraju ostatniego zatrudnienia może skorzystać z prawa transferu zasiłku. Dzięki temu możliwy jest np. przyjazd do Polski w celu poszukiwania pracy przy jednoczesnym zachowaniu prawa do pobierania świadczenia dla bezrobotnych przez okres 3 - 6 miesięcy w wysokości, jaka została ustalona za granicą (zasiłek będzie wypłacany bezpośrednio przez instytucję, która przyznała prawo do zasiłku).

W tym celu przed przyjazdem do Polski należy:

- Po zakończonej pracy za granicą zarejestrować się we właściwej instytucji ds. bezrobocia i uzyskać prawo do zasiłku dla bezrobotnych.
- Pozostawać w dyspozycji zagranicznej instytucji ds. bezrobocia, przez co najmniej 4 tygodnie.
- Złożyć wniosek o wydanie dokumentu „U2” w związku z zamiarem poszukiwania pracy w Polsce.

Po przyjeździe do Polski należy:

Zgłosić się do powiatowego urzędu pracy, w ciągu 7 dni od daty wskazanej na dokumencie „U2” - celem uzyskania statusu osoby poszukującej pracy i przekazać Dokument U2.

Aby kontynuować pobieranie zasiłku za granicą osoba musi powrócić do kraju, w którym ustalono uprawnienia do zasiłku - najpóźniej w ostatnim dniu ważności formularza dokumentu „U2”.

Warto wiedzieć

Jeżeli w celu ustalenia uprawnień do zasiłku dla bezrobotnych w którymś z krajów wymienionych na wstępie, konieczne jest dodanie wcześniejszego okresu pracy w Polsce. Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie potwierdzi polskie okresy zatrudnienia, ubezpieczenia i prowadzenia działalności na własny rachunek na dokumencie „U1”.

Jeśli instytucja zagraniczna, która przyznała Ci prawo do zasiłku, nie wydała dokumentu „U2” Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie pomoże Ci w uzyskaniu w/w dokumentu na podstawie Twojej pisemnej prośby.

Transfer zasiłku z Polski za granicę

Osoba bezrobotna z prawem do zasiłku ma możliwość poszukiwania pracy w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Islandii, Liechtensteinie, Norwegii i Szwajcarii, korzystając jednocześnie z możliwości pobierania w tym kraju zasiłku dla bezrobotnych przez okres od 3 do 6 miesięcy.

Przed wyjazdem za granicę:

- Należy pozostawać w dyspozycji powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na miejsce zamieszkania przez co najmniej 4 tygodnie przed dniem wyjazdu;
- Złożyć wniosek o wydanie dokumentu „U2” w Wojewódzkim Urzędzie Pracy na 7 dni przed terminem zaplanowanego wyjazdu;
- Zgłosić się do Narodowego Funduszu Zdrowia celem uzyskania Europejskiej Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ), która uprawnia do świadczeń zdrowotnych w kraju poszukiwania pracy (na okres do 3 miesięcy na podstawie dokumentu U2).

Po przyjeździe do kraju poszukiwania pracy:

- Należy zgłosić się do odpowiednich służb zatrudnienia w kraju poszukiwania pracy w ciągu 7 dni od daty wyjazdu z Polski celem rejestracji;
- Po dokonaniu rejestracji osoba podlega lokalnym służbom zatrudnienia w kraju poszukiwania pracy i

jest zobowiązana do informowania o każdej sytuacji powodującej zmianę statusu;

- Zasiłek dla bezrobotnych będzie wypłacany przez okres 3 miesięcy. Na wniosek osoby zasiłek ten może zostać przedłużony do 6 miesięcy (z prośbą o przedłużenie transferu zasiłku należy zwrócić się do WUP w okresie 2 tygodni przed upływem okresu 3 miesięcy - data końca transferu wskazana dokumentem U2).

Aby kontynuować zasiłek w Polsce, należy wrócić do kraju najpóźniej w ostatnim dniu ważności formularza.

opracowano na podstawie: www.powroty.gov.pl, www.wup-krakow.pl

W sprawach zasiłku dla bezrobotnych, którzy wyjeżdżają za granicę lub powracają do Polski, kontaktuj się z Zespołem Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego:

- Telefonicznie: 12 428 78 73;
- E-mailowo: up@wup-krakow.pl, ks@wup-krakow.pl;
- Osobiście: w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie, plac Na Stawach 1, 30-107 Kraków.

Pozostałe informacje z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego znajdziesz w innych instytucjach właściwych:

- Zasiłki rodzinne - Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie;
- Ubezpieczenia zdrowotne - Narodowy Fundusz Zdrowia;
- Emerytury, renty - Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

SOLVIT zajmuje się rozwiązywaniem konkretnych problemów wynikających z nieprawidłowego stosowania prawa wspólnotowego przez organy administracji publicznej w państwach członkowskich. Jeżeli w związku z prowadzoną przez Państwa działalnością lub pobytem w innym państwie członkowskim władze administracyjne tego państwa niewłaściwie zastosowały zasady prawa wspólnotowego, to w rozwiązaniu takiego konkretnego sporu może pomóc Państwu SOLVIT. Szczegółowe informacje są dostępne na stronie Ministerstwa Rozwoju.

- Oficjalna strona Komisji Europejskiej - ec.europa.eu/social
- Przepisy Unii Europejskiej w dziedzinie zabezpieczenia społecznego